

Bạn Biết Gì Về Mười Ngày Đầu Tháng Zul Hijjah ?

ما أدراك العشر من ذي الحجة؟

< اللغة الفيتنامية >

Abu Hisaan Ibnu Ysa

أبو حسان ابن عيسى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Nhân danh Allah, Đáng Rất Mục Độ Lượng,

Đáng Rất Mục Khoan Dung

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا،
مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ
وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِيهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾ ﴿١٣٢﴾ آل عمران: 102

﴿يَأْتِيهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا
رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾ ﴿١﴾

النساء: 1

﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا﴾ ﴿٧٦﴾ ﴿يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ
ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا﴾ ﴿٧٦﴾ الأحزاب: 70 - 71

أَمَّا بَعْدُ إِنَّ أصدقَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ وَخَيْرَ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ صلی اللہ علیہ وسلم وَشَرَّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا
وَكُلُّ مُحَدَّثَةٍ بِدْعَةٌ وَكُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ، ثُمَّ أَمَّا بَعْدُ:

Trong cuộc sống, ngày tháng cứ mãi trôi, hết đêm rồi lại ngày, hết nắng thì lại mưa, mùa này đi thì mùa khác đến cứ thế xảy ra hàng năm. Nhưng mấy ai lại biết mỗi người chúng ta sẽ bị Allah thăm vắn năm điều, như được Ibnu Mas-u'd رضی اللہ عنہ dẫn lời Rasul صلی اللہ علیہ وسلم:

{ لَا تَزُولُ قَدَمَا ابْنِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ عِنْدِ رَبِّهِ حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ خَمْسٍ: عَنْ عُمْرِهِ فِيمَا أَفْتَاهُ وَعَنْ
شَبَابِهِ فِيمَا أَبْلَاهُ وَمَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَفِيمَا أَنْفَقَهُ وَمَاذَا عَمِلَ فِيمَا عَلِمَ }

“Mỗi người còn phải đứng trước Allah vào ngày phán xét để Ngài thăm tra y năm thứ: về tuổi đời đã tiêu xài ra sao ?; về tuổi thanh xuân sử dụng như thế nào ?; về tiền bạc đã kiếm được từ đâu và đã chi tiêu vì điều gì ?; và đã làm gì với kiến thức đã biết ?” Hadith do Al-Tirmizhi ghi và nói: “*Hadith Hasan, Soheeh.*”

Với lòng nhân từ, khoan dung và ân xá, Allah đã kéo đến cho nhân loại những ngày tốt đẹp nhất trong năm, những ngày mà Allah đã mang ra thề chứng tỏ tầm quan trọng vĩ đại của các ngày đó, Allah thề:

﴿وَالْفَجْرِ ﴿١﴾ وَلَيَالٍ عَشْرٍ ﴿٢﴾﴾ الفجر: 1 - 2

﴿(TA Allah) thề bởi hừng đông * Và bởi những đêm.﴾ Al-Fajr: 2 (chương 89). Ibnu A'bbaas رضي الله عنه nói: “Đó là mười ngày đầu của tháng Zul Hijjah.” Trích từ Tafseer Ibnu Katheer.

Ngoài ra, Allah còn bảo đảm nô lệ của Ngài hãy tận dụng những ngày quý báu này mà tụng niệm Ngài nhiều hơn, với lời phán:

﴿وَيَذَكِّرُوا أَسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَاتٍ﴾ الحج: 28

﴿Và để họ tụng niệm tên Allah trong số ngày ấn định.﴾ Al-Haj: 28 (chương 22). Ông Ibnu A'bbaas رضي الله عنه nói: “Những ngày đã ấn định là mười ngày đầu tháng Zul Hijjah.”

Còn về Sunnah thì theo Hadith do Ibnu A'bbaas رضي الله عنه thuật lại lời Nabi صلى الله عليه وسلم:

{ مَا الْعَمَلُ فِي أَيَّامٍ أَفْضَلَ مِنْهَا فِي هَذِهِ الْعَشْرِ }

“Không có việc hành đạo nào tốt đẹp cho bằng được hành đạo trong mười ngày này (tức mười ngày tháng Zul Hijjah).” Mọi người hỏi: Kể cả Jihaad hã, thừa Rasul? Người đáp:

{ وَلَا الْجِهَادُ إِلَّا رَجُلٌ خَرَجَ يُخَاطِرُ بِنَفْسِهِ وَمَالِهِ فَلَمْ يَرْجِعْ بِشَيْءٍ }

“Và kể cả Jihaad, chỉ ngoại trừ ai đó bước ra khỏi nhà bị đe dọa về bản thân và tiền tài rồi sau đó không gì trở về cả.” Hadith do Al-Bukhari ghi lại.

Còn Hadith do Ibnu U'mar رضي الله عنه thuật lại lời Nabi صلى الله عليه وسلم:

{ مَا مِنْ أَيَّامٍ أَعْظَمَ عِنْدَ اللَّهِ، وَلَا أَحَبَّ إِلَيْهِ الْعَمَلُ فِيهِنَّ مِنْ أَيَّامِ الْعَشْرِ، فَأَكْثَرُوا فِيهِنَّ التَّسْبِيحَ، وَالتَّكْبِيرَ، وَالتَّهْلِيلَ }

“Không có số ngày nào vĩ đại bằng và được Allah yêu thương bằng việc hành đạo được thực hiện trong mười ngày này (tức mười ngày tháng Zul Hijjah). Cho nên, các ngươi hãy tán dương ca tụng Allah cho thật nhiều với những lời: Sub ha nol loh, Allahu Akbar và La i la ha il lol loh.” Hadith do Al-Tabaraani ghi trong quyển Al-Mu'jam Al-Kabeer.

Trong mười ngày này có một ngày được vinh danh là Ngày Tốt Nhất năm đó là ngày A'rafah. Với Ngày này, những người không có cơ hội đi làm Hajj thì Allah cho họ cơ hội cộng hưởng ân phước với những anh em Muslim đang danh dự đứng trên vùng núi thiêng liêng A'rafah, đó là nhịn chay vào ngày A'rafah. Còn về ân phước của việc nhịn chay này thì Rasul صلى الله عليه وسلم nói:

{ صِيَامُ يَوْمِ عَرَفَةَ إِنِّي أَحْتَسِبُ عَلَى اللَّهِ أَنْ يُكَفِّرَ السَّنَةَ الَّتِي بَعْدَهُ وَالسَّنَةَ الَّتِي قَبْلَهُ }

“Nhịn chay ngày A'rafah, Ta tin rằng Allah sẽ xóa sạch tội lỗi của năm vừa qua và cả năm sắp tới.” Hadith do Muslim ghi.

Ngoài ra A'rafah vĩ đại còn là ngày mà Allah dùng để phóng thích con người thoát khỏi hỏa ngục như Rasul صلی اللہ علیہ وسلم nói:

{ مَا مِنْ يَوْمٍ أَكْثَرَ مِنْ أَنْ يُعْتَقَ اللَّهُ فِيهِ عَبْدًا مِنَ النَّارِ مِنْ يَوْمِ عَرَفَةَ وَإِنَّهُ لَيَدْنُو ثُمَّ يُبَاهِي بِهِمُ الْمَلَائِكَةَ فَيَقُولُ: مَا أَرَادَ هَؤُلَاءِ }

“Không có ngày nào mà Allah lại phóng thích con người ra khỏi hỏa ngục nhiều bằng ngày A'rafah cả. Vào ngày đó, Allah sẽ xuống tầng trời hạ giới mà khoe mọi người với giới Thiên Thần mà hỏi: “Đám người này cần gì đây?”” Hadith do Muslim ghi.

Để đạt được sự tốt đẹp toàn mỹ Rasul صلی اللہ علیہ وسلم đã dạy giáo dân Muslim đặt biệt quan tâm cầu xin câu cầu xin sau cho thật nhiều vào ngày vĩ đại đó, và lời cầu xin dành cho toàn thể tín đồ Muslim đang làm Hajj và những ai không làm Hajj, như được Shu-a'ib thuật lại từ cha và ông mình đã nghe được từ Rasul صلی اللہ علیہ وسلم:

{ خَيْرُ الدُّعَاءِ دُعَاءُ يَوْمِ عَرَفَةَ وَخَيْرُ مَا قُلْتُ أَنَا وَالتَّيَّبُونَ مِنْ قَبْلِي: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ }

“Lời cầu xin tốt đẹp nhất là lời cầu xin vào ngày A'rafah, và lời cầu xin tốt đẹp nhất mà Ta cũng như các Nabi trước Ta đã cầu xin là câu: La i la ha il lol lo hu wah da hu la sha ri ka lah, la hul mul ku, wa la hul ham du, wa hu wa a' la kul li shai in qo deer⁽¹⁾.” Hadith do Al-Tirmizhi ghi.

Ông Anas bin Maalik رضي الله عنه nói: “Xưa kia, mọi người nói về mười ngày đầu tháng Zul Hijjah rằng: Mỗi ngày trong mười ngày này bằng một ngàn ngày thường, riêng ngày A'rafah bằng đến mười ngàn ngày thường.” Hadith do Al-Baihaqi và Al-Asbahaani ghi.

Có một việc hành đạo khác rất long trọng mà tín đồ Muslim không nên lỡ, đặc biệt đối với những người được Allah cho tiền của dư giả, đó là việc giết tế Qurbaan. Việc giết tế này bắt nguồn từ câu chuyện Nabi Ibrahim عليه السلام giết tế con trai là Nabi Isma-i'l عليه السلام. Và câu chuyện như sau: Sau khi Ibrahim nhận được sứ mạng là Nabi là Rasul, Người luôn thi hành mọi sắc lệnh mà Allah đã giao phó và Người gặp phải rất nhiều sự thử thách từ Allah nhưng Người luôn xuất sắc vượt qua. Trong những sự thử thách đó là sau khi lập gia đình đã lâu nhưng vẫn chưa có con, Nabi Ibrahim عليه السلام cố cầu xin Allah ban cho đứa con và cuối cùng Người cũng được ban cho đứa con đầu tiên là Isma-i'l lúc đó Người ở độ tuổi tám mươi sáu. Khi Isma-i'l đến độ tuổi biết đi và biết nói mạch lạc một độ tuổi đẹp nhất của tuổi thơ, là độ tuổi mà bậc làm cha mẹ ai ai cũng xem đứa trẻ là tài sản quý báu nhất của họ và Nabi Ibrahim عليه السلام không ngoại lệ.

(1) **Ý nghĩa:** Không có Thượng Đế đích thực nào ngoài Allah, Đáng duy nhất không có cộng tác cùng Ngài, tất cả vương quyền, tất cả lời tán dương tụng niệm là của riêng Ngài và Ngài có khả năng trên tất cả.

Khi đi đâu hay làm việc gì thì con trai Isma-i'l luôn sát bên cạnh cha cho đến khi Người nằm mộng thấy rằng mình giết tế con trai làm Qurbaan kính dâng Allah và giấc mộng của các vị Nabi là một trong những cách mà Allah dùng để mặc khải cho họ. Ngay lập tức Người thi hành thiên lệnh đó, Người đến nói với con trai Isma-i'l rằng: *“Này con yêu, chúng ta cùng đi giết tế Qurbaan kính dâng lên Allah.”* Thế là hai cha con cùng nhau lên đường và mang theo dao, dây. Khi đi đến nơi xung quanh là núi non thì Isma-i'l mới hỏi cha: *“Thưa cha! Con vật giết tế của cha đâu?”*

Nabi Ibrahim عليه السلام trả lời và lời đó được Allah nhắc trong Qur'an như sau:

﴿يَبْتَىٰ إِنِّي أَرَىٰ فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانظُرْ مَاذَا تَرَىٰ﴾

﴿*“Này con yêu, quả thật cha đã thấy trong mộng rằng cha cắt cổ con (để giết tế), thế con nghĩ sao?”*﴾ Al-Saffaat: 102 (chương 37), tức cha được Allah ra lệnh cha phải cắt cổ con, và Nabi Ibrahim عليه السلام có thể giết con không cần đặt câu hỏi nhưng ở đây Người lại hỏi: *“thế con nghĩ sao?”* bởi vì Người muốn cả hai cha con được phần thưởng chứ không muốn hưởng một mình.

Nghe qua đứa con có đức tin vững chắc liền đáp:

﴿يَأْتِبَتِ أَفْعَلُ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ ﴿١٠٣﴾﴾

﴿*“Thưa cha yêu! Cha hãy thi hành theo những gì cha được lệnh đi. Nếu Allah muốn, chắc chắn cha sẽ thấy con là người biết kiên nhẫn chịu đựng.”*﴾ Al-Saffaat: 102 (chương 37).

Sử ghi lại rằng Isma-i'l đã nói với cha: *“Này cha yêu! Cha hãy trói con lại cho thật chặt để con khỏi giãy giụa, cha hãy lấy áo che con lại để máu của con đừng văng dính người cha rồi làm cho mẹ buồn bã khi nhìn thấy, khi cắt cổ cha hãy úp mặt con xuống đất để cha khỏi thấy vẻ đau đớn trên gương mặt con và hãy cắt cho thật nhanh để con chết được nhẹ nhàng hơn, và khi cha trở về gặp mẹ hãy nói với mẹ con gửi đến mẹ lời Salam.”* Nghe qua Nabi Ibrahim عليه السلام đến ôm trầm lấy con vừa hôn vừa khóc và nói: *“Hỡi con yêu! Hồng phúc thay trong việc trợ giúp của con dành cho cha thi hành mệnh lệnh của Allah.”*

Sau khi chuẩn bị xong tất cả, Nabi Ibrahim عليه السلام úp mặt Isma-i'l xuống đất để cắt từ phía sau cổ. Lúc này chuyện là xuất hiện bóng cổ của Isma-i'l bị bao bởi lớp đồng nên dao không cắt đứt, lúc này có giọng vang gọi:

﴿وَنَدَيْنَاهُ أَن يَا إِبْرَاهِيمُ ﴿١٠٤﴾ قَدْ صَدَّقْتَ الرُّءْيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٠٥﴾ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ ﴿١٠٦﴾﴾

﴿*Và TA (Allah) đã gọi Y: “Này hỡi Ibrahim! * Quả là Người đã tin giấc mộng đó là sự thật. Như thế đây TA đã dùng ban thưởng cho những người đức hạnh * Chắc chắn rằng đây là sự thử thách rất rõ ràng dành cho Người.”*﴾ Al-Saffaat: 104 - 106 (chương 37).

Đúng, đây chính là sự thử thách mà Allah muốn thử lòng Nabi thân tín của Ngài và vị Nabi này đã xuất sắc vượt qua được bài thử nghiệm đó, để đổi lại sự giết tế đó Allah đã ra lệnh Đại Thiên Thần Jibreel عليه السلام mang theo con trừu màu trắng, mập to và rất đẹp được nuôi trong thiên đàng 40 năm để chuộc mạng Isma-i'l, như Allah đã phán:

﴿وَفَدَيْنَهُ بِذَبِيحٍ عَظِيمٍ ﴿١٧﴾﴾

﴿Và TA đã chuộc mạng của (Isma-i'l) bằng con vật tế to lớn.﴾ Al-Saffaat: 107 (chương 37).

Qua câu chuyện này rút được bài học vô cùng quý báu đó là chúng ta những người Muslim phải luôn thi hành mệnh lệnh mà Allah đã giao phó và phó thác cho Ngài khi thi hành nhiệm vụ đó.

Nói về ân phước của việc giết tế được nhắc trong Hadith sau: Tập thể Sohabah đã hỏi: “Thưa Rasul! Giết tế súc vật như thế này là sao? Nabi ﷺ đáp:

{سُنَّةُ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ}

“Đây chính là đường lối của tổ tiên chúng ta Nabi Ibrahim عليه السلام.” Họ hỏi tiếp: “Chúng ta được gì trong việc giết tế này?” Nabi ﷺ đáp:

{بِكُلِّ شَعْرَةٍ حَسَنَةٍ}

“Cứ mỗi sợi lông là một điều tốt.” Mọi người ngạc nhiên hỏi: “Mỗi sợi lông con vật hả, thưa Rasul?” Người đáp:

{بِكُلِّ شَعْرَةٍ مِنَ الصُّوفِ حَسَنَةٍ}

“Cứ mỗi sợi lông của con vật giết tế là được hưởng một điều tốt.” Hadith do Ahmad, Ibnu Majah và Al-Hakim ghi lại.

Theo Hadith khác thì Rasul صلی اللہ علیہ وسلم nói:

((مَا عَمِلَ آدَمِيُّ يَوْمَ التَّحْرِ أَحَبَّ إِلَى اللَّهِ مِنْ إِهْرَاقِهِ الدَّمَاءِ إِنَّهَا لَتَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِقُرُونِهَا وَأَشْعَارِهَا وَأُظْلَافِهَا وَإِنَّ الدَّمَ لَيُقَعُّ مِنَ اللَّهِ بِمَكَانٍ قَبْلَ أَنْ يَقَعَ مِنَ الْأَرْضِ فَطَيَّبُوا بِهَا نَفْسًا))

“Việc làm của con cháu Adam trong ngày Nahr không có gì yêu thích hơn đối với Allah chính là giết tế. Quả thật, vào ngày Phán xét Alqiya-mah, những con vật được giết tế sẽ trình diện trước Allah với những cái sừng của chúng, những bộ lông của chúng cùng với những chiếc móng guốc của chúng. Và quả thật, máu của con vật được giết tế sẽ rơi xuống ở nơi Allah trước khi nó rơi xuống đất. Do đó, hãy giết tế một cách tốt đẹp nhất.” Hadith do Al-Tirmizy và Ibnu Maajah ghi lại.

Trong một Hadith khác do Tabra-ni, Hakim và Bayhaqi ghi lại, rằng Nabi ﷺ có nói:

((يُغْفَرُ لِصَاحِبِ الْأَضْحِيَّةِ عِنْدَ أَوَّلِ قِطْرَةٍ مِنْ دَمِهَا))

“Người giết tế con vật Qurban sẽ được tha thứ tội lỗi ngay giọt máu đầu tiên của nó.”

Trong Qur'an Allah đã phán về việc giết Qurbaan như sau:

﴿وَالْبَدَنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعْتِيرِ اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ فَأذْكُرُوا اللَّهَ عَلَيْهَا صَوَافٍ فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ كَذَلِكَ سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٣٦﴾ لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومَهَا وَلَا دِمَآؤَهَا وَلَكِنَّ يَنَالُهُ التَّقْوَىٰ مِنْكُمْ كَذَلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَيْنَاكُمْ

وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٧﴾﴾ الحج: 36 - 37

﴿Và những con Al-Budn (lạc đà và bò) mà TA đã ban cấp cho các người giết tế là một trong những biểu hiệu của Allah, qua việc giết tế đó các người sẽ tìm được điều tốt đẹp. Do đó, hãy nhắc tên Allah khi các người giết tế Sawaaf. Khi những con vật đó ngã xuống thì hãy dùng thịt của chúng và bố thí cho những người nghèo sống bằng lòng với số phận và những người ăn xin. Như thế đó, TA (Allah) đã chế phục những súc vật đó cho các người sử dụng chúng để các người có dịp tạ ơn TA * Không phải thịt cũng không phải máu của vật giết tế đến với TA mà đến với TA là lòng kính sợ của các người. Như thế đó, TA đã chế phục những súc vật đó cho các người sử dụng chúng để các người có dịp tán dương sự vĩ đại của Allah về việc Ngài đã hướng dẫn các người và hãy báo tin mừng cho những người đức độ.﴾ Al-Hajj: 36 – 37 (chương 22).

Cầu xin bình an và phúc lành cho Nabi Muhammad, cho gia quyến của Người và cho tất cả bằng hữu của Người.

